

Quatre Bras

Alvorens onze uitstap te beschrijven, willen we vooreerst een paar dingen aanstippen. Achteraf beschouwd zouden we waarschijnlijk de auto meer gebruikt hebben dan nu het geval was om tussen de verschillende locaties rond te toeren. Een nuttige tip misschien om wél de auto te gebruiken. Anderzijds hebben sommige wandelroutes het voordeel dat ze ons laten genieten van een aantal vergezichten en laten ervaren hoe de vermoeidheid op de toenmalige troepen moet hebben gewogen, maar ik ben er niet zeker van dat al dit benenwerk echt de moeite loont. Daarom willen we onze wandeltijden meegeven, zodanig dat je maar beter zelf over je eigen vervoerswijze kan beslissen.

Ten tweede, en wellicht nog belangrijker, maakten we onze uitstap op een zeer rustige maandag in oktober en hadden we het voorrecht drie eigenaars van de belangrijkste slagveldboerderijen te ontmoeten en met hen een praatje te slaan. Ze verleenden ons een erg vlotte toegang tot hun respectieve eigendommen, meer dan we ooit hadden durven dromen. Ga er dus niet vanuit dat je dezelfde faciliteiten zal krijgen en vergeet niet dat deze mensen permanent op deze boerderijen wonen. Ook zij hebben recht op een privéleven.

Als je Frasnes vanuit het noorden via de weg Brussel-Charleroi binnenrijdt (1), neem dan rechtsaf bij de eerste rotonde en volg de borden naar de boerderij Grand Pierrepont / Golf Club (2). Volg de verharde weg die naar links afbuigt en parkeer aan de golfclub. Je kan er een kijkje nemen op de boerderij en vervolgens te voet verdergaan. Volg de weg terug naar de links afbuigende bocht en volg in plaats daarvan het onverharde pad een paar meter verder aan de rand van de golfbaan. Als je over de golfbaan heen kijkt, zie je een dunne rij bomen. Deze bomen geven ongeveer aan wat vroeger zowat de rand van het allang verdwenen Bos van Bossu moet geweest zijn. De golfbaan is het gebied dat door de Nederlandse Flankeurs en door het 8e Bataljon Infanterie van de Nationale Militie werd bezet. We brachten hier ongeveer 20 minuten door.

Spring terug in de auto, rijd aan de rotonde rechtdoor en neem de weg naar Pireaumont. Het dorp is nu een gehucht van het grotere dorp Sart-Dame-Avelines. Als je Pireaumont nadert, passeer je de Hoeve van Lairalle (3) die links in het dal ligt. De eerste straat links als je Sart-Dame-Avelines binnenrijdt, is de Rue Pireaumont en zij leidt naar het gelijknamige dorp. We parkeerden tegenover de Boerderij Pireaumont (4) en ontmoetten George, de tachtigjarige eigenaar, die ons meenam naar binnen om ons

een oude foto van zijn boerderij te tonen alvorens ze werd verbouwd. Hij was ook zo vriendelijk om ons de binnenplaats en de schuur te tonen.

Van hieruit was het 20 minuten stappen om via het dorp de Chaussée de Bruxelles te bereiken. Aan de overkant van de kruising met deze belangrijke communicatielijn ligt tussen Quatre Bras en Ligny de watermolen (5) aan de rand van het dorp Thyle. Het rad is nu verdwenen, maar je kan duidelijk het riviertje Thyle zien, daar het vlak naast de molen stroomt.

We keerden terug naar de hoofdweg, sloegen rechtsaf en maakten een wandeling van een kwartier naar de bosrijke omgeving in noordwestelijke richting. Zodra we het kreupelhout bereikten, was er een pad dat binnendoor loopt alvorens het bordje 'privédomein' opduikt. Even verderop klauterden we door de begroeide berm en kregen we een weliswaar beperkt uitzicht op de Maternevijver (6). Van hieruit hadden we nog een kwartier nodig om naar de wagen terug te keren.

Vervolgens reden we langs de Chaussée de Namur (N93) naar Quatre Bras. Er is een parkeerplaats vlak aan de linkerkant als je het kruispunt bereikt (7). We parkeerden er en stapten uit om op verkenning te gaan. Quatre Bras biedt een trieste aanblik. De buurt zelf omvat een café-restaurant, een tankstation met carwash en een vervallen boerderij. Jammer genoeg is dit gebouw de historische Quatre Bras-hoeve. De huidige eigenaar heeft het gebouw laten verkommeren in de hoop het te mogen slopen om er nadien een bejaardentehuis en een commercieel centrum te kunnen bouwen. Het contrast met het restauratiewerk aan de kasteelboerderij van Hougoumont is bijzonder schrijnend.

Neem een kwartier om de afstand tot Quatre Bras te overbruggen en kort daarna ontmoet je langs de weg Nijvel-Namen de monumenten ter herdenking van de Britse en Nederlandse troepen (8). Het Britse monument is vooral interessant daar het de eenheden toont die er in 1815 gevochten hebben en hoe ze er thans na 2000 uitzien. Keer terug naar het kruispunt en sla rechtsaf in zuidelijke richting langs de N5.

Onderweg kom je voorbij het Brunswick-monument, de boerderij La Bergerie aan de linkerkant en de heuvels van Baty-Saint-Bernard (9), waar het leuk wandelen is en waar je kan terugblikken op een landschap dat het schouwtoneel was van talrijke gevechten. Na ongeveer 20 minuten bereik je wat verderop de hoeve Gemioncourt (10). Een bordje geeft aan dat de hoeve privédomein is en gelieve hiervoor begrip te tonen. Wij hadden

evenwel het geluk de eigenaar te ontmoeten toen hij toevallig zijn domein verliet. Hij gaf ons de uitzonderlijke toestemming om de hoeve van dichterbij te bekijken, maar binnen mochten we geen kijkje nemen.

Vervolgens gingen we terug in noordelijke richting, namen de wagen en reden door naar Waver.